

„Otwieramy sklep z Dżekiem” – młody pomocnik Pana Tafta

SCENARIUSZ LEKCJI

Scenariusz opracowany w ramach projektu „Przygody Przedsiębiorczego Dżeka” na podstawie książki **„Bankructwo małego Dżeka” Janusza Korczaka**, która w Roku Edukacji Ekonomicznej 2024, ustanowionym przez Senat RP, została wpisana na listę lektur w klasach 4-8 szkoły podstawowej

LEKCJA PRZEZNACZONA DLA: Uczennice/Uczniowie klas 1-3 szkoły podstawowej.

CZAS TRWANIA: 45 minut.

PRZEDMIOT: Edukacja matematyczna

CELE KSZTAŁCENIA: Cele ogólne:

- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;

- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;

Cele z podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej:

W zakresie fizycznego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- umiejętność respektowania przepisów gier, zabaw zespołowych;
- umiejętność organizacji bezpiecznych zabaw.

W zakresie społecznego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- umiejętność tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach.

W zakresie poznawczego obszaru rozwoju uczeń osiąga:

- umiejętność stawiania pytań, dostrzegania problemów, zbierania informacji potrzebnych do ich rozwiązania, planowania i organizacji działania, a także rozwiązywania problemów;
- umiejętność obserwacji faktów, zjawisk przyrodniczych, społecznych i gospodarczych, wykonywania eksperymentów i doświadczeń, a także umiejętność formułowania wniosków i spostrzeżeń;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe edukacja matematyczna:

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności. Uczeń:

- porównuje liczby;

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami. Uczeń:

- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100;
- mnoży w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań;
- dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; przy obliczeniach stosuje własne strategie.

METODY KSZTAŁCENIA: Pogadanka, gra dydaktyczna, metoda zajęć praktycznych.

FORMY PRACY: Grupowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE: karty do gry – załącznik nr 8 (po zestawie dla każdej z grup)

- ETAPY LEKCJI:**
1. Nawiązanie do tematu
 2. Gra dydaktyczna
 3. Podsumowanie

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEBIEGU LEKCJI

1. Nawiązanie do tematu

Nauczyciel informuje uczniów, że dzisiejszą lekcję poświęcą na doskonalenie umiejętności dodawania, odejmowania i mnożenia. Pozwoli im to na zdobycie niezbędnych umiejętności, aby starać się o posadę pomocnika w sklepie pana Tafta lub nawet w hurtowni pana Dżeka Dala. W tym celu otrzymają zestaw kart z przedmiotami, które występują w książce „Bankructwo małego Dżeka”.

2. Gra dydaktyczna

Grę można rozgrywać w kilku wersjach **przedstawionych w załącznikach**. Nauczyciel musi zdecydować, w którą wersję gry grają dzieci, czy wszyscy w tę samą oraz z użyciem których kart. Dzięki temu gra pozwala na dostosowanie treści lekcji do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów w klasie.

Wybierając wersję gry nauczyciel powinien wziąć pod uwagę:

- wiek uczniów,
- umiejętności uczniów,
- matematyczne umiejętności, które mają być doskonalone.

W każdej z wersji grę rozpoczynamy od podziału uczniów na grupy potasowania kart i ułożenia ich w stos zakryty. Uczniowie powinni ustalić z ilu rund składa się gra. Na początku mogą to być cztery rundy.

3. Podsumowanie

Warto wspomnieć, że biegłe rachowanie, szybkie obliczenia są przydatne w codziennym życiu, nie tylko w szkole.

Załącznik 1. Gra – wersja 1

Jeden z grających rozdaje każdemu z graczy po trzy karty. Uczniowie odwracają je, dodają i obliczają, ile łącznie pieniędzy potrzebują na zakupy. Każdy zapisuje w zeszycie potrzebne działanie. Porównują swoje wyniki. Wygrywa ten, który potrzebuje najwięcej pieniędzy.

PRZYKŁAD

Gracz 1		Gracz 2		Gracz 3	
 biały papier 5 zł		 koperta 7 zł		 order 10 zł	
 ekierka 8 zł	 długopis 9 zł	 sznurek 3 zł	 nici 7 zł	 jabłko 1 zł	 wiśnie 1 zł

Zapis w zeszycie

$$8 \text{ zł} + 9 \text{ zł} + 5 \text{ zł} = 22 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} + 7 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 17 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} + 1 \text{ zł} + 10 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$$

Wygrywa Gracz 1

Załącznik 2. Gra – wersja 2

Jeden z grających rozdaje każdemu z graczy po trzy karty. Uczniowie odwracają je, dodają i obliczają, ile łącznie pieniędzy potrzebują na zakupy. Każdy zapisuje w zeszycie potrzebne działanie. Porównują swoje wyniki. Wygrywa ten, który potrzebuje najmniej pieniędzy.

PRZYKŁAD

Gracz 1		Gracz 2		Gracz 3	
 biały papier 5 zł		 koperta 7 zł		 order 10 zł	
 ekierka 8 zł	 długopis 9 zł	 sznurek 3 zł	 nici 7 zł	 jabłko 1 zł	 wiśnie 1 zł

Zapis w zeszycie

$$8 \text{ zł} + 9 \text{ zł} + 5 \text{ zł} = 22 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} + 7 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 17 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} + 1 \text{ zł} + 10 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$$

Wygrywa Gracz 3

Załącznik 3. Gra – wersja 3

Jeden z grających rozdaje każdemu z graczy po trzy karty. Rozdający rzuca sześcienną kostką do gry i odczytuje na głos ile wyrzucił oczek. Uczniowie odwracają karty i obliczają, ile każdy musi zapłacić jeżeli kupi tyle sztuk każdego z towarów ile oczek zostało wyrzuconych. Uczniowie dodają poszczególne iloczyny. Każdy zapisuje w zeszyte potrzebne działania. Porównują swoje wyniki. Wygrywa ten, który potrzebuje najwięcej pieniędzy.

PRZYKŁAD

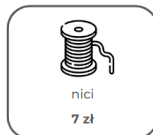
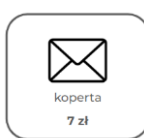
wyrzucono

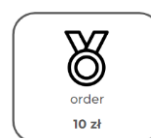
Gracz 1

Gracz 2

Gracz 3

Zapis w zeszyte

$$8 \text{ zł} \times 3 = 24 \text{ zł}$$

$$9 \text{ zł} \times 3 = 27 \text{ zł}$$

$$5 \text{ zł} \times 3 = 15 \text{ zł}$$

$$24 \text{ zł} + 27 \text{ zł} + 15 \text{ zł} = 66 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} \times 3 = 9 \text{ zł}$$

$$7 \text{ zł} \times 3 = 21 \text{ zł}$$

$$7 \text{ zł} \times 3 = 21 \text{ zł}$$

$$9 \text{ zł} + 21 \text{ zł} + 21 \text{ zł} = 51 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} \times 3 = 3 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} \times 3 = 3 \text{ zł}$$

$$10 \text{ zł} \times 3 = 30 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} + 3 \text{ zł} + 30 \text{ zł} = 36 \text{ zł}$$

Wygrywa Gracz 1

Załącznik 4. Gra – wersja 4

Jeden z grających rozdaje każdemu z graczy po trzy karty. Rozdający rzuca sześcienną kostką do gry i odczytuje na głos ile oczek wyrzucił. Uczniowie odwracają karty, obliczają, ile każdy musi zapłacić jeżeli kupi tyle sztuk każdego z towarów ile oczek zostało wyrzuconych. Uczniowie dodają poszczególne iloczyny. Każdy zapisuje w zeszyte potrzebne działania. Porównują swoje wyniki. Wygrywa ten, który potrzebuje najmniej pieniędzy.

PRZYKŁAD

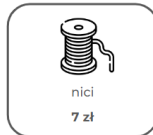
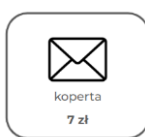
wyrzucono

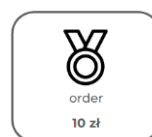
Gracz 1

Gracz 2

Gracz 3

Zapis w zeszyte

$$8 \text{ zł} \times 3 = 24 \text{ zł}$$

$$9 \text{ zł} \times 3 = 27 \text{ zł}$$

$$5 \text{ zł} \times 3 = 15 \text{ zł}$$

$$24 \text{ zł} + 27 \text{ zł} + 15 \text{ zł} = 66 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} \times 3 = 9 \text{ zł}$$

$$7 \text{ zł} \times 3 = 21 \text{ zł}$$

$$7 \text{ zł} \times 3 = 21 \text{ zł}$$

$$9 \text{ zł} + 21 \text{ zł} + 21 \text{ zł} = 51 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} \times 3 = 3 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} \times 3 = 3 \text{ zł}$$

$$10 \text{ zł} \times 3 = 30 \text{ zł}$$

$$3 \text{ zł} + 3 \text{ zł} + 30 \text{ zł} = 36 \text{ zł}$$

Wygrywa Gracz 3

Załącznik 5. Gra – wersja 5

Gracze ustalają wspólnie jaką kwotę pieniędzy posiadają. Jeden z graczy rozdaje każdemu z graczy po trzy karty. Uczniowie odwracają je, dodają i obliczają, ile łącznie pieniędzy potrzebują na zakupy. Następnie ich zadaniem jest obliczenie, ile pozostało im pieniędzy. Wygrywa ten, któremu zostało ich najwięcej.

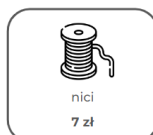
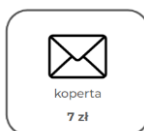
PRZYKŁAD

kwota
20 zł

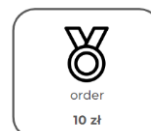
Gracz 1

Gracz 2

Gracz 3

Zapis w zeszycie

$$8 \text{ zł} + 9 \text{ zł} + 5 \text{ zł} = 22 \text{ zł}$$

20 zł - 22 zł - zabrakło
pieniędzy

$$3 \text{ zł} + 7 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 17 \text{ zł}$$

$$20 \text{ zł} - 17 \text{ zł} = 3 \text{ zł}$$

$$1 \text{ zł} + 1 \text{ zł} + 10 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$$

$$20 \text{ zł} - 12 \text{ zł} = 8 \text{ zł}$$

Wygrywa Gracz 3

Załącznik 6. Gra – wersja 6

Gracze ustalają wspólnie jaką kwotę pieniędzy posiadają. Jeden z graczy rozdaje każdemu z graczy po dwie karty. Uczniowie odwracają je, dodają i obliczają, ile łącznie pieniędzy potrzebują na zakupy. Następnie decydują czy grają dalej czy mówią Pas pasują do końca rundy. Jeżeli grają dalej biorą kolejną kartę ze stosu. Dodają i ponownie decydują czy grają dalej. Runda kończy się gdy wszyscy pasują. Rundę wygrywa ta osoba, która nie przekroczyła kwoty pieniędzy, które posiadała oraz “zbliżyła” się do tej kwoty najbardziej. W kolejnej rundzie można zmienić posiadaną kwotę.

PRZYKŁAD

kwota
20 zł

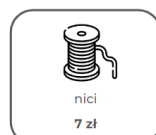
Gracz 1

$$8 \text{ zł} + 9 \text{ zł} = 17 \text{ zł}$$

pas

Gracz 2

Zapis w zeszycie

$$3 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 10 \text{ zł}$$

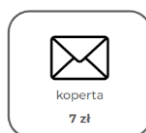
gram dalej

Gracz 3

$$1 \text{ zł} + 1 \text{ zł} = 2 \text{ zł}$$

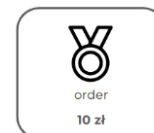
gram dalej

Zapis w zeszycie

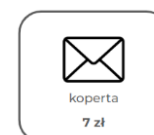
$$10 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 17 \text{ zł}$$

pas

$$2 \text{ zł} + 10 \text{ zł} = 12 \text{ zł}$$

gram dalej

Zapis w zeszycie

$$12 \text{ zł} + 7 \text{ zł} = 19 \text{ zł}$$

pas

Wygrywa gracz 3

Załącznik 7. Gra – wersja 7

Gracze ustalają wspólnie jaką kwotę pieniędzy posiadają. Jeden z graczy rozdaje każdemu z graczy po jednej karcie. Uczniowie odwracają ją i obliczają, ile po zakupie zostało im pieniędzy. Następnie decydują czy grają dalej czy mówią Pas i pasują do końca rundy. Jeżeli grają dalej biorą kolejną kartę ze stosu. Odejmują i ponownie decydują czy grają dalej. Runda kończy się gdy wszyscy powiedzą Pas. Rundę wygrywa ta osoba, której zostało najmniej pieniędzy. W kolejnej rundzie można zmienić posiadaną kwotę.

PRZYKŁAD

kwota
30 zł

Gracz 1

Gracz 2

Gracz 3

Zapis w zeszytcie

$$30 \text{ zł} - 16 \text{ zł} = 14 \text{ zł}$$

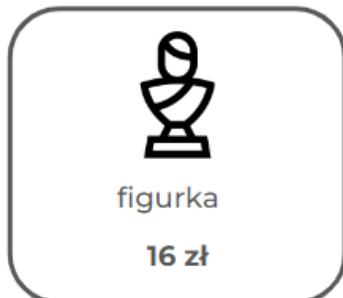
gram dalej

$$30 \text{ zł} - 12 \text{ zł} = 18 \text{ zł}$$

gram dalej

$$30 \text{ zł} - 14 \text{ zł} = 16 \text{ zł}$$

gram dalej

Zapis w zeszytcie

$$14 \text{ zł} - 12 \text{ zł} = 2 \text{ zł}$$

pas

$$18 \text{ zł} - 16 \text{ zł} = 2 \text{ zł}$$

gram dalej

$$16 \text{ zł} - 10 \text{ zł} = 6 \text{ zł}$$

gram dalej

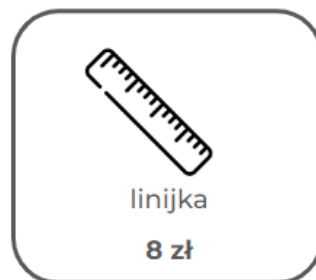
Zapis w zeszycie

$$2 \text{ zł} - 1 \text{ zł} = 1 \text{ zł}$$

$$6 \text{ zł} - 3 \text{ zł} = 3 \text{ zł}$$

pas

gram dalej

Zapis w zeszycie

3 zł - 8 zł - zabrakło
pieniędzy

Wygrywa Gracz 2

szalik

34 zł

łyżwy

45 zł

ekierka

8 zł

długopis

9 zł

ołówek

3 zł

teczka

45 zł

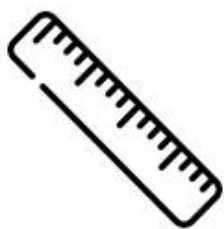
gumka

7 zł

piórnik

21 zł

linijka

8 zł

kalosze

42 zł

kredki

16 zł

pióro

12 zł

scyzoryk

30 zł

koperta

7 zł

zaczek

14 zł

rękawiczki

30 zł

sznurek

3 zł

nici

7 zł

skrzynia

32 zł

biały papier

5 zł

jabłko

1 zł

wiśnie

1 zł

lalka

20 zł

czapka

31 zł

cyrkiel

15 zł

buty

44 zł

palto

60 zł

samolot

24 zł

szklanka

10 zł

order

10 zł

książka

21 zł

figurka

16 zł

dzwonek

12 zł

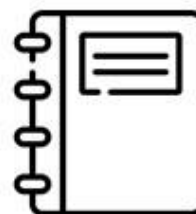
kakao

11 zł

szary papier

8 zł

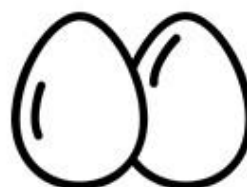
zeszyt

10 zł

bączek

13 zł

jajka

8 zł

serdelki

12 zł

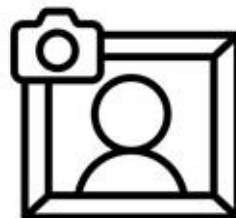
pomarańcza

2 zł

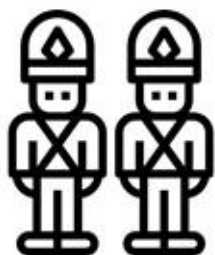
pierścionek

25 zł

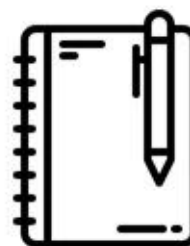
fotografia

12 zł

żołnierzyki

14 zł

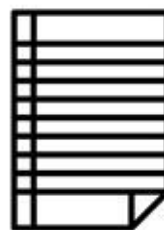
notes

13 zł

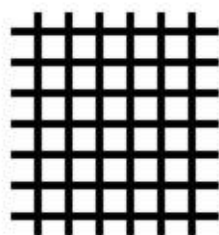
laurka

10 zł

papier w linie

6 zł

papier w kratkę

6 zł

farby

12 zł

bibuła

11 zł

biały papier

5 zł

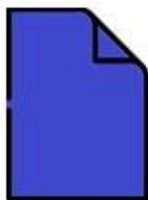
czerwony papier

6 zł

żółty papier

6 zł

niebieski papier

6 zł

czarny papier

6 zł

zielony papier

6 zł

kolorowy papier

10 zł

precel

2 zł

pędzel

8 zł

herbata

9 zł

pączek

3 zł

herbatnik

2 zł

grzebień

9 zł

harmonijka

23 zł

skrzypce

100 zł

flet

84 zł

wazon

18 zł

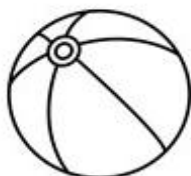
samochodzik

14 zł

igła

8 zł

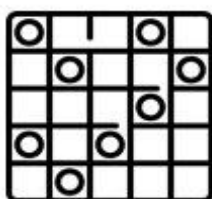
piłka

12 zł

lusterko
kieszonkowe

20 zł

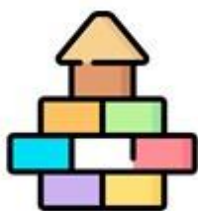
warcaby

20 zł

piłka do nożnej

24 zł

klocki

15 zł

łamigłówki

20 zł

bombki

14 zł

szklane kulki

9 zł

świecznik

25 zł

łańcuch na choinkę

2 zł

temperówka

10 zł

gwizdek

13 zł

sanki

46 zł

siatka na motyle

23 zł

aparat

70 zł

pieczętka

15 zł

rower

90 zł

torebka na prezenty

6 zł

wstążeczka

4 zł

druty

8 zł